

Jaarplan 2025 IVN-afdeling Oss

Foto: Nynke Spijker

Inhoud

Voorwoord	3
1 Leven en werken in een natuurlijke leefomgeving	4
1.1 De uitdaging	4
1.2 Vergroten biodiversiteit in stad en buitengebied	4
1.3 Beheer en inrichting	9
2 Onze vrije tijd: kom mee naar buiten	12
3 Opgroeien en ontwikkelen in natuurinclusief Oss	13
3.1 Natuurbeleving voor de Jeugd	13
3.2 Natuurbeleving voor jong en oud	17
3.3 Natuurbeleving voor ouderen	20
4 Flora en fauna in natuur inclusief Oss	21
4.1 Vegetatie	21
4.2 Vlinders, libellen en Insecten	22
4.3 Vogels	24
5 Natuurfotografiewerkgroep	27
6 Bestuur IVN-afdeling Oss	30
6.1 Samenstelling en werkwijze bestuur	30
6.2 Terugblik en vooruitblik	32
6.3 Financiën	34
6.4 Samenwerking met partners	36
6.4.1 IVN	36
6.4.2 Stichting landschapsbeheer Oss	37
6.4.3 Samenwerking met NME	37

Voorwoord

Ons jubileumjaar ligt achter ons. Dankzij de inzet van veel leden hebben we ons 50-jarig jubileum gevierd met excursies, fototentoonstellingen, een leden- en publieksdag en een symposium. We hebben ons gedachtegoed kort samengevat in een advies aan de gemeente Oss over de “Global Goals” van de VN, die de gemeente onderschrijft.

Ook 2025 belooft een actief IVN-jaar te worden. Alle werkgroepen hebben weer een mooi programma opgesteld. We heten een aantal nieuwe bestuursleden welkom onder dankzegging van de aftredende leden. Communicatie krijgt extra aandacht in 2025. Ook de samenwerking met Landschapsbeheer Oss krijgt steeds meer diepgang.

Kortom we mogen blij zijn met onze vitale afdeling. Veel leesplezier.... En noteer de data van onze activiteiten in je agenda.

Geert Versteijlen

Voorzitter

1 Leven en werken in een natuurlijke leefomgeving

1.1 De uitdaging

Een natuurlijke leefomgeving heeft vele voordelen, zoals het verbeteren van onze gezondheid, ons geluksgevoel, onze creativiteit, sociale vaardigheden en ontspanning. Het is tijd om de afname van de natuur niet langer als vanzelfsprekend te beschouwen, maar om te investeren in het creëren van een natuurlijke leefomgeving waar we allemaal baat bij hebben. Samen met partners werken we aan een groener en gezonder Nederland.

De werkgroep Groen en Ruimte (G&R) van IVN Oss geeft gevraagd en ongevraagd adviezen en ideeën voor een groenere en duurzame leefomgeving en voor behoud en ontwikkeling van natuur en groen in de stad en dorpskernen.

1.2 Vergroten biodiversiteit in stad en buitengebied

'Natuur, je buur' dient uitgangspunt te zijn voor de bebouwde kom. Aanleg en beheer van vooral inheemse plantensoorten is van groot belang in natuur inclusieve woonwijken, centrum, infrastructuur én bedrijfsterreinen.

Samen met gemeentes, waterschap en/of woningbouwcorporaties werken we aan vergroening van zowel tuinen als openbaar groen. IVN doet dit door mensen te verbinden met natuur in hun eigen omgeving, door hen te inspireren, enthousiasmeren, activeren en faciliteren om zelf bij te dragen aan een natuurrijke en natuurvriendelijke buurt. We bieden hiervoor ondersteuning, werkvormen en laagdrempelige, aantrekkelijke concepten welke worden afgestemd op de vraag van de buurt. Hiervoor gebruiken we de ervaringen van Doe de Dommel en Gezonde Buurten.

Landelijk/ provinciaal IVN ondersteunt de vrijwilligers en ondernemen ook eigenstandig activiteiten. De inzet is in onderstaande tabel opgenomen.

In het kader van ons jubileum is er een advies opgesteld aan de gemeente Oss om de biodiversiteit te herstellen in de vorm van een "stoplicht".

Uit het onderstaande overzicht blijkt dat er nog heel wat te doen is voor de verschillende gebieden om de biodiversiteit te herstellen. Extra maatregelen zijn nodig om de waterkwaliteit voor de Maas en onze polders te verbeteren vooral vanwege de stikstofbelasting. Ook het grondwaterpeil dient in de polders en de Maashorst/Herperduin te worden verhoogd. Het behalen van de biodiversiteitsdoelen in onze polders raakt uit zicht, ook omdat de gemeente Oss een windmolenpark heeft gepland midden in een hotspot voor veel voorkomende en zeldzame weide- en trekvogels.

De stikstofdepositie vormt een groot probleem voor onze bossen, vennen en heidevelden. Binnen en buiten de bebouwde kom zijn meer maatregelen nodig om de natuur ruimte te geven, maar ook om energie op te wekken.

Knoppen om aan te draaien	Stoplicht	aktiellijst	 THE GLOBAL GOALS
De uiterwaarden van de Maas			
Project "meanderende maas"		Doorgaan op de ingeslagen weg	
Waterkwaliteit Maas		Aandringen bij waterschap, provincie en rijk op behalen criteria KRW	
De polders			
Groenblauwe structuren met toename kruidenrijk gras en plas-dras.		Geen windmolens in hotspots weide/trekvogels. Aandringen bij waterschap en provincie voor aanleg meer groenblauwe structuren. Zie projectenlijst IVN/SLO	
Goede Waterkwaliteit		Aandringen bij waterschap, provincie en rijk op behalen criteria KRW	
Peilverhoging van grond- en oppervlaktewater		Aandringen bij waterschap en provincie op peil verhoging	
landbouwbodems met veel bodemleven		Aandringen bij landbouwers en rijk te streven naar duurzame bodems	
De maashorst			
Ontwikkeling bosecosysteem		Doorgaan op de ingeslagen weg	
stikstof		Bij vergunningverlening in overleg met de provincie eisen stekken aan stikstofemissie	
verdroging		Verdroging door bebouwde kom verminderen. Samen met waterschap extra maatregelenpakket	
De bebouwde kom			
Blauw groene dooradering		Zie projectenlijst IVN/SLO	
Concentratie en meer zonnepanelen en windmolens nodig conform zonnelader		Vergroten inspanning	

Natuurlijk wil IVN een bijdrage leveren aan de opgave om de biodiversiteit te versterken. Onze

Stoplicht	Beleid:
	Op koers
	Extra inspanning nodig
	Doel raakt uit zicht

afdeling én IVN Brabant is hierop aanspreekbaar. In het onderstaande worden en projecten aangegeven waarin we participeren of willen participeren in 2025.

Onderwerp	Beschrijving	Doelstelling IVN 2025	Contact IVN/SLO
Duurzame Polder	Plaatsing windmolens in de Duurzame Polder	Handhaven/optimaliseren vogelkerngebied (compensatie) en duurzaam landbouwgebruik Geven van inrichtingsvoorstellen Reactie geven op MER en voorkeursalternatief. Publiciteit zoeken Eventueel voorbereiden procedure Monitoringsgegevens verzamelen	Frank v Dorst Johan Klaazen Toon Voets Eric Kaelen Jos van Oorschoot
Windmolenpark Elzenburg-De Geer	Plaatsing van 4 windmolens.	Realiseren maatregelen omgeving. Nog 50.000 euro te goed met verbetering weidevogelstand als bestemming (na realisatie?)	Bas vd Kar/Johan Klaazen Toon Voets
Beheerplan Natuurgebieden Oss	Inrichting Beheerplan Gemeente Oss in samenwerking met SLO	Advies geven beheerplan Voorstellen voor doelsoorten en inrichting voor die doelsoorten	Bas vd Kar René Govers Tonnie van Hooff (SLO)
Beheerplan Natuurgebieden Oss	Monitoringsplan Natuurbeheer Oss	Evaluatie monitoring Bezoeken van beheergebieden met stakeholders	Bas vd Kar Tonnie van Hooff (SLO)
Vergroening van bedrijventerreinen	Landelijk project met financiële bijdrage van IVN	Advies geven over inrichting bedrijventerrein Moleneind	Henny Dekker Frank van Dorst
Recreatie en natuur rondom de Geffense Plas	Nieuwe beheerder met nieuw recreatieplan	Advies geven m.b.t. Inrichting en beheer	Frank van Dorst Tonnie van Hooff (SLO)
Geffen	Inrichting omgeving boerderij Geffens Veld Nieuwbouw Geffens Veld	Advies geven m.b.t. Inrichting en beheer. Compensatiemaatregelen volgen	Eric Kaelen Tonnie van Hooff (SLO)
Ravenstein	Nieuwbouw Stationskwartier	Bevorderen duurzame opzet m.n. natuur/groen/ landschap.	Johan Klaazen
Stichting Natuurorganisatie De Maashorst	Samenwerkende natuurorganisatie	Uitvoering IBeP en een Gebiedsvisie volgen. Monitoring ondersteunen. Extra aandacht voor verdroging en stikstof	Frank van Dorst Toon Voets
Verbreiding A50	Project voor verbreding snelweg van Paalgraven tot Ewijk	Promoten mee koppel kans Herperduin-Keent Handhaven/optimaliseren natuurwaarden (compensatie) Zienswijze indienen op structuurvisie	Jan Broersen
Herperduin-Keent	Ecoverbinding Herperduin-Keent	Plan inrichting nieuw ecoduct en ecoverbinding Keent-Herperduin Onderbouwing doelsoorten	Jan Broersen Jos van Oorschoot Tonnie van Hooff (SLO)
Dassen-bescherming		Monitoring voor Stichting Das & Boom Dassenburcht Keltenbos/Zonnepark Mun	Frank van Dorst Tonnie van Hooff (SLO)
Dassen-bescherming		Monitoren dassenburcht in Mikkeldonk. Aanpassing Beheerplan	René Govers Tonnie van Hooff (SLO)

Onderwerp	Beschrijving	Doelstelling IVN 2025	Contact IVN/SLO
Crosscircuit Zevenbergen	Verlenging vergunning	Zienswijze indienen over nieuwe vergunning. Publiciteit zoeken	Toon Voets Frank van Dorst
Uitbreiding Oss West	Plan Amsteleind	Advies geven m.b.t. duurzame stadsontwikkeling m.n. natuur, groen en landschap.	Johan Klaazen Frank van Dorst
Klimaat	Landelijke uitrol van IVN Initiatief	Behoeftetepeiling uitvoeren in Oss Team samenstellen om de cursus te organiseren, evt. met andere partijen samen of met andere IVN-afdelingen	Ton Ommen +2 ??
Bomen	Bomen werkgroep Oss	Opstellen visie	Peter vd Kraan
Plan Domineeshoef Schaijk	IVN Oss plan voor Zonnepark/water-buffering/natuurvergroting langs A50	Ontwikkelen plan, Samenwerken met Maashorst en Oss, Projectgroep oprichten	Toon Voets Frank van Dorst Jan Broersen
Meanderende Maas	Versterking dijk Ravenstein-Lith	Uitvoeringsplan volgen op gegeven input m.n. nog struinpaden en kijkhut(ten).	Clemens Theunisse Henny Dekker Johan Klaazen Tonnie van Hooff (SLO)
Omgevingsvisie Oss	Drie gebiedsvisies voor Oss: Buitengebied, Stedelijk gebied en Stadjes & kernen. Deze drie samen vormen de eerste omgevingsvisie Oss.	Visie checken op ambities en inzet op m.n. groen, natuur en landschap. Advies geven/zienswijze indienen Input geven bij participatie sessies Toekomst Oss	Johan Klaazen Frank van Dorst Toon Voets Jos van Oorschot
NatuurNetwerk Oss (NNO)	Routekaart Groen/Blauw/Natuur omgezet in NatuurNetwerk Oss	NNO-brochure aanbieden/verspreiden. Bewerkstelligen autonoom Fonds uitvoering NNO	Frank van Dorst Johan Klaazen
Noorderpark Oss	Koppelen van groenstroken onder hoogspanningsmasten	Inrichtingsadvies geven Bewonersparticipatie bewerkstelligen Inspelen op duurzame thema's als klimaatadaptatie.	Henny Dekker René Govers
Maatlat Oss	Maatlat klimaat adaptieve groene gebouwde omgeving Oss	Input geven voor maatlat. Voorstellen geven voor eisen en richtlijnen. Input halen uit Routekaart Groen/Blauw/Natuur en NatuurNetwerk Oss brochure	Jos van Oorschot Henny Dekker Johan Klaazen Jan Broersen
Hoessenbosch Theater	Impact activiteiten volgen op Herperduin	Meedenken over toegestane activiteiten. Monitoren en vastleggen natuurwaarden	Toon Voets Frank van Dorst

Daarnaast biedt IVN Brabant ondersteuning aan onze vrijwilligers én aan beroepskrachten

Activiteiten	Leden/Vrijwilligers	Beroepskrachten Brabant
Gezonde Buurten en Tuinen creëren en natuurverbondenheid in eigen buurt vormgeven	Afdelingen worden actief betrokken bij het participatietraject van Gezonde Buurten, Tiny Forest en Tuiny Forest campagnes, als die in hun werkgebied vallen.	We maken bio diverse vergroening makkelijk. We verleiden i.s.m. ASN Bank en Sprinkl met laagdrempelige Tuiny producten Middels de coalitie NL Vergroent, haken we aan bij de landelijke voorjaars campagne 'Week van de groene Tuin' en de najaar campagne 'Het vergeten Plantseizoen'. (Wim Ruis) Dichtersbuurt in Oss wordt Gezonde Buurt: https://www.IVN.nl/aanbod/gezonde-buurten/nieuws/vijftien-nieuwe-gezonde-buurten/ (Mirjam van Huizen)
3-30-300 Gemeenten 6 pilot gemeenten, elke regio 1	Er worden online bijeenkomsten georganiseerd om afdelingen handvatten te bieden voor de 3-30-300 aanpak van IVN.	Er wordt in Brabant minimaal 1 'buurtcampagnes' uitgevoerd op gemeenteniveau. Ook hier wordt altijd de afdeling bij betrokken (Wim Ruis)
Natuurvrijwilligers in de buurt aan de slag	Beheer en onderhoud terreinen (vlindertuinen, bijenbosjes, vennen en bospercelen) Door verschillende natuur- en landschapsbeheer werkgroepen	Inspireren van natuurvrijwilligers in de buurt en samenwerken met beroepskrachten aan het bijpassende cursusaanbod. Het netwerk van tuinadviseurs wordt actief ingezet om tuinadvies te geven. Zij geven lezingen en workshops over natuurvriendelijk tuinieren. Zorgdragen van goede borging/nazorg Tiny Forests
Ontwikkelen van aanbod voor bedrijven(terreinen) om natuurcontact tijdens de werkdag te stimuleren en samen de omgeving te vergroenen We zetten in op: 10 Tiny Forests op bedrijventerreinen 25 Tuiny Hagen (van ieder 20m inheemse haag)	IVN-vrijwilligers werken samen met beroepskrachten aan een laagdrempelig vergroeningconcept op bedrijventerreinen, inclusief communicatie toolkit & aanpak. Zie https://ons.IVN.nl/groepen/IVN-zwerm-werklandschappen-van-de-toekomst/947/wall voor vragen en antwoorden. Op https://www.IVN.nl/toolkit-voor-IVNers-groene-oase-op-jouw-bedrijventerrein/	IVN-aanbod voor bedrijventerreinen, gemeenten en ondernemers in de markt, om vanuit het concept 'groen werkt beter' te werken aan lokale vergroening en natuurverbondenheid. Toepassing bestaande succesvolle IVN-producten op bedrijventerreinen zoals Tiny Forest en Tuiny Haag.
Groen Traineeship Ca. 30 deelnemers/ young professionals in 2025.	Jongeren worden geïnspireerd om Groen vrijwilligerswerk te doen. Samen doen zij in 2025 zo'n 30.000 uur aan vrijwilligerswerk tijdens hun traineeship.	Jongeren worden geïnspireerd om vergroening te brengen in sectoren waar zij later aan de slag gaan. Indien er locaties in de regio zijn, wordt uiteraard de afdeling betrokken, dit is nu nog niet bekend.
Opschaling door stakeholder co-creatie op bedrijventerreinen.	Afdelingen worden actief betrokken bij co-creatiesessies op bedrijventerreinen die in hun werkgebied vallen.	In minimaal 2 Green Deal provincies vindt op een bedrijventerrein een co-creatiesessie plaats. Dit zal ook in Brabant zijn, locatie nog niet bekend.

Activiteiten	Leden/Vrijwilligers	Beroepskrachten Brabant
Werklandschappen van de Toekomst (WvdT), - 4 terreinen als living labs opgestart - opbouw zwerm t.b.v. 1000 bedrijventerreinen	Afdelingen bouwen mee aan een afdelingsaanbod voor bedrijventerreinen	IVN zorgt voor communicatie & zwermopbouw t.b.v. 1.000 bedrijventerreinen die in 9 jaar op weg zijn naar een werklandschap van de toekomst https://www.IVN.nl/werklandschappen-van-de-toekomst/nieuws/43-aanmeldingen-living-labs-en-ambassadeursterreinen/ Misschien Moleneind Oss en Dubbelen Meierijstad als Living Lab. (12 aanmeldingen in NB). Zodra er meer bekend is, wordt de afdeling betrokken. (Alies Westerveen)

1.3 Beheer en inrichting

Natuur en landschap zijn voor een deel in eigendom van de gemeente Oss. De gemeente Oss bezit een groot aantal natuurterreinen. Het beheer van 31 hiervan wordt in opdracht van de gemeente Oss uitgevoerd door de Stichting Landschapsbeheer Oss (SLO). Doel van SLO is immers:

- Actief zijn in behoud, beheer, herstel en ontwikkeling van een ecologisch waardevol en mooi landschap met een streekeigen karakter in met name het buitengebied van de gemeente Oss;
- Bevorderen van educatie en uitwisselen van kennis;
- Vervullen van een maatschappelijke functie.

Zij tracht haar doel te bereiken door:

- De brede inzet van vrijwilligers;
- Het aanbieden van gevarieerd werk in een maatschappelijk functionerende omgeving;
- Participeren in breedschalig overleg en samenwerking met betrokken overheids- en natuurorganisaties

Voor het beheer van deze 31 natuurgebieden heeft de gemeente Oss in 2021 een plan vastgesteld. Dit heeft de titel "Beheerplan natuurterreinen 2021-2032 Gemeente Oss".

SLO/IVN hechten aan een samenhangend beheer door de opdrachtgever/opdrachtnemers. SLO wil afspraken maken met de gemeente Oss op basis van één informatiesysteem dat de basis legt voor de evaluatie van het beheerplan in 2027.

IVN Oss stelt haar kennis en kunde beschikbaar aan de gemeente en SLO binnen haar mogelijkheden ten aanzien van beoogde doelen, beheer en effecten zoals verwoord in het beheerplan.

- Zij monitort effecten en stelt de gegevens beschikbaar.
- Bij werkzaamheden zijn IVN-ers welkom ook om kennis beschikbaar te stellen aan de SLO-vrijwilligers
- Overleg zal plaats vinden over verdere educatieve ondersteuning voor SLO-vrijwilligers
- Gezamenlijk worden landschapsacademies georganiseerd.

Daarnaast werken SLO en IVN samen aan projecten:

Aanvalsplan groenblauwe dooradering	De ambitie van Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel is om 10% groenblauwe dooradering te realiseren in het landelijk gebied. Het gaat daarbij vooral om lijnvormige elementen zoals hagen, houtsingels, hakhoutbosjes, griendjes, (knot)bomenrij, elzensingels etc., en ook om poelen, natuurvriendelijke oevers, rietzoom, smalle sloten etc. passen in dit beeld. In het Osse buitengebied liggen volop kansen (laaghangend fruit genoemd) om hier na inventarisatie van het gebied een flinke start mee te maken. Ook biedt het mogelijkheden om samen te werken met de Agrarische Natuurvereniging. (Sluit ook aan bij Stila)
Projecten vanuit aanvalsplan groenblauwe dooradering	Voor realisatie van een Natuurnetwerk Oss: - EVZ Herpen-Keent verder ontwikkelen - EVZ Herperduin-Nuland (groene long) - Cultuurhistorische dwarsdijken - Waterwinbos Macharen - verbindingen tussen stad Oss en de Maas/uitloopgebieden rond bebouwde kom
Verhoging biodiversiteit in de bebouwde kom.	O.a. met de Stadse Boeren mogelijkheden onderzoeken en plannen maken en uitvoeren voor stadslandbouw, bewonersparticipatie hiertoe ontwikkelen, gemeente faciliteert. Zoals ook het Noorderpark.
Spaanderstraatse Akkers Bos van Oss	Verdere ontwikkeling Bos van Oss in de Spaanderstraatse Akkers, aankoop van nog ontbrekende percelen ter completering van deze activiteiten in dit gebied
Bos van Oss	Verdere ontwikkeling van deelprojecten in het kader van Bos van Oss. Doel is uiteindelijk 20 ha nieuw bos ontwikkelen.
Bomen-herdenkingslocaties in diverse kernen	Met als voorbeeld het herinneringsbos van Landerij van Tosse en het Arboretum in Geffen ontwikkelen van dergelijke herinneringsbossen in overige kernen in het buitengebied. Mogelijk al inpassen in project Spaanderstraatse Akkers voor de kern Berghem
Voedselbossen	Stimuleren/ ondersteunen burgerinitiatieven met betrekking tot aanleg voedselbossen
Hof van Oss	Ondersteunen ontwikkeling locatie Hof van Oss
Burgerparticipatie	Implementatie/ borging / stimulering burgerparticipatie in het kader van de Omgevingswet.
Keent aansluiten bij Maasheggenlandschap	o.a. in het kader van dijkverbeteringsproject Ravenstein-Cuijk de nog aanwezige heggenstructuur nabij Keent restaureren en aansluiting zoeken bij het Maasheggengebied
Gebied tussen nieuwbouwwijk Geffens Veld en molen Zeldenrust	Afronding project Geffens Veld-Oss voor wat betreft gebied tussen nieuwbouwwijk Geffen 't Veld en molen Zeldenrust (project Geffense Hoeve)
Invulling zuidelijk gebied tussen arboretum en A59	Afronding project Geffens 't Veld – Oss voor wat betreft gebied tussen het huidige arboretum in Geffen en snelweg A 59 als natuurgebied ontwikkelen
Project Basiskwaliteit Natuur gem Oss	De Basiskwaliteit Natuur Oss in overeenstemming met het landelijke projectmodel in kaart brengen.
100.000 inwoners 100.000 bomen	Streven naar 100.000 bomen voor 100.000 inwoners. Elke inwoner heeft binnen 50 meter van zijn of haar woonlocatie zicht op een boom

Ervenplus	Aangesloten blijven bij het provinciale project ErvenPlus; uitvoering bij Brabants Landschap en Landschapsbeheer Oss
Stila	Aangesloten blijven bij het provinciale project Stila. Uitvoering middels Brabants Landschap en Landschapsbeheer Oss
Vogelvluchtprojecten ook in Berghem Macharen Haren/ Herpen Keent Koolwijk / Geffen	In vervolg op de Vogelvluchtprojecten Lithoijen, Lith Kessel, en Ravenstein Nieuwe projecten ontwikkelen in de kernen Megen/ Haren / Macharen, alsmede soortgelijke projecten initiëren in Berghem en Geffen

2 Onze vrije tijd: kom mee naar buiten

Wat ons bezielt

"Onze vrije tijd is kostbaar, juist nu". Als we vrij zijn, is het quality time die we goed willen besteden. IVN nodigt mensen uit hun vrije tijd in de natuur door te brengen. Juist het contact met de natuur is van groot belang voor ons fysieke, mentale en emotionele welzijn. We zijn vergeten dat wij zelf deel uitmaken van de natuur en dat ons voortbestaan hier op aarde afhankelijk is van onze relatie met natuur. Onder het motto 'waar je van houdt, wil je voor zorgen' nodigt IVN mensen uit om in de natuur te genieten en iets terug te doen voor de natuur.

Terugblik en vooruitblik

IVN wil dat natuur inclusieve recreatie het nieuwe normaal wordt. Wij inspireren en helpen recreatieondernemers die de urgentie voelen en kansen zien om hun bedrijf inclusief de gastbeleving te vergroenen en iets terug te doen voor de natuur! Samen met deze actieve partners in de recreatiesector (o.a. Gastheren van het Landschap) bieden wij recreanten voldoende mogelijkheden om hun vrije tijd in de natuur door te brengen en deze op hun eigen manier te beleven.

Activiteiten voor recreanten	Wie
Ondersteunen Natuurcentrum de Maashorst met excursies	Oss, Bernheze, Uden
Excursies Natuurmonumenten Hemelrijkse waard	Oss
Diverse excursies in Oss en omstreken. Zie hoofdstuk 3.2	Oss, Bernheze, Uden en Veghel
Fete de la nature. Zie hoofdstuk 3.1	Oss/IVN Brabant
Slootjesdagen. Zie hoofdstuk 3.1	Oss/IVN Brabant
IVN-app, IVN Routes en andere recreatieve programma's	IVN-Brabant

3 Opgroeien en ontwikkelen in natuurinclusief Oss

3.1 Natuurbeleving voor de Jeugd

De afgelopen jaren is natuur 'beleving' steeds meer centraal komen staan bij onze inzet. Hierbij lopen we in de pas met het landelijk IVN-beleid. We stellen minder de kennis centraal; een activiteit in de natuur moet voor kinderen een belevenis zijn. Daarnaast, en als direct gevolg van een fijne natuurbeleving, is educatie ook een niet onbelangrijk doel. Veel kinderen willen nou eenmaal van alles weten. Het een kan het ander versterken. We denken dat hierdoor zich "vanzelf" kennis opbouwt, met name met betrekking tot het omgaan met en zorg dragen voor natuur.

Onderzoek heeft aangetoond dat "magische momenten" in de natuur, zeker vóór je twaalfde, grote invloed hebben op de natuurbeleving op latere leeftijd. Zulke momenten willen we creëren voor kinderen en jongeren die met ons mee op pad gaan. Hetzelfde effect is te verwachten van het vertellen van (natuur)verhalen. Dat zouden we nog wat meer in kunnen bouwen.

Wat bezielt ons?

Jonge kinderen staan van nature in verbinding met de natuur. Kinderen hebben een natuurlijke nieuwsgierigheid voor alles wat groeit en leeft. Door digitalisering, verstedelijkingen en (over)bezorgde ouders spelen kinderen echter steeds minder buiten en komen ze minder in de natuur dan voorheen.

En dan de school

Kinderen brengen ongeveer 40% van de tijd dat ze wakker zijn, door op school. De lessen vinden voor 99% binnen plaats. Dat is niet alleen jammer, maar werkt in bepaalde mate remmend op de ontwikkeling. Elk kind heeft het recht met natuur in contact te komen. Veel onderzoeken laten zien dat bij de meeste kinderen intensief natuurcontact een leven lang doorwerkt. Contact met de natuur maakt kinderen creatiever, gezonder en socialer. Bovendien leren kinderen beter wanneer ze voldoende kunnen bewegen. Onze ambitie is dat we de jeugd één keer per jaar in contact brengen met natuurgebieden.

Het is van groot belang dat kinderen beseffen dat wij mensen onderdeel uitmaken van de natuur. Door ze actief te laten zijn in de natuur, krijgen ze een beter begrip van de wereld om zich heen en leren ze van de natuur te houden. IVN biedt natuurbeleving en educatie voor ouders en kinderen, voor professionals op school en in de kinderopvang. De school zien wij als een belangrijke partner om natuur écht een plek te geven in het leven van kinderen.

Wij dromen van een natuurrijke school met groene klaslokalen, groene schoolpleinen, voedselbosjes en buitenonderwijs. Onderwijs waar ruimte is voor verwondering. Een natuurlijke omgeving die het natuurlijke gedrag ondersteunt en daarmee ook de natuurlijke verwondering die inherent is aan het kind zijn. Een groene omgeving helpt kinderen om hun eigen nieuwsgierigheid te volgen en hun eigen leerpad vorm te geven.

We willen ons steentje bijdragen aan de transitie van krappe stenen woestijnen naar groene, gezonde oases voor spelen en leren. Een natuurrijke school waar een groen schoolplein en buitenlessen vanzelfsprekend zijn. Waar een leerkracht zorgdraagt voor verwondering en kinderen weer verliefd

laat worden op de natuur. Zo wordt het zaadje geplant voor een levenslange verbinding met de natuur. Dat is van grote waarde aangezien we het hebben over de laatste generatie die iets kan doen tegen de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit.

We vinden het belangrijk om ook de leeftijdscategorie van ná de basisschool te betrekken. Mondjesmaat gebeurt dat al. Wat ons betreft willen we daar meer in investeren.

Terugblik en vooruitblik

Het afgelopen jaar 2024 was voor ons als jeugdnatuurgidsen een jaar waar we weer met tevredenheid op terugkijken. We hadden flink wat aanmeldingen van schoolklassen. De wandelingen verliepen goed. De kinderen waren onverminderd enthousiast en de leerkrachten tevreden. Dat laatste blijkt uit de mondelinge reacties en vooral de schriftelijke evaluaties.

Onze vier 'vaste' wandelingen staan centraal in ons aanbod. En hoewel het aantal aanmeldingen voor schooljaar 24-25 enigszins tegenvallen, gaan we enthousiast door. We zien geen negatieve tendens en wijten het aan het moment.

- Het oerwoudproject in Klein bOss heeft een vaste plek verworven in ons programma. Voor schooljaar 25-26 willen we ook de kleuters gaan bedienen, zodat we een aanbod hebben voor alle groepen 1 t/m 8 van de basisschool.
- De ontdekwandeling blijft onverminderd populair bij de diverse scholen.
- De waterwandeling is, na een drastische inhoudelijke, organisatorische en materiele aanpassing, goed bevallen. Na evaluatie is besloten nog wat bij te schaven zodat we er voortaan goed mee uit de voeten kunnen.
- En tenslotte de herfstwandeling. Daar wordt blijvend vrij weinig op ingeschreven. We hebben geen idee wat de reden kan zijn. Op zich loopt het altijd prima. We zullen de resultaten van 2025 maar eens afwachten.

Een enkele keer werd er een beroep op ons gedaan door een school om een natuurwandeling te verzorgen. Het gebeurt al enkele jaren slechts mondjesmaat. We zouden best wat meer willen. Een voorwaarde daarbij is dat we wat meer inzetbare jeugdnatuurgidsen hebben. Ook dit punt staat hoog op onze agenda. Zie hiervoor ook 'cursus JNG'.

Een aantal activiteiten vonden plaats buiten scholen om:

- 'Effe naar Geffe' is geen specifieke JNG (jeugdnatuurgids) activiteit, maar 'onze' natuur-knutsel-kraam daar was wel een flinke trekpleister. Hier gaan we zeker mee door.
- Datzelfde was het geval tijdens de 'Klimaatdag markt' op Stadsboerderij De Elzenhoek. Ook dit onderdeel komt op ons nieuwe jaarprogramma.
- Na eerder voorzichtig te zijn begonnen met een kinderactiviteit op de Stadsboerderij is het nu een regelmatig terugkerende activiteit. Het heeft een vaste plek verworven in ons jaarprogramma.
- Vluchtelingen opvang Oss deed een beroep op ons om jongeren 'iets' te bieden. Een aantal JNG'en zijn die uitdaging aangegaan en proberen er in 2025 meer vorm aan te geven.

En dan de Proeftuin

Ook afgelopen jaar kwamen de twee groepen 5 van b.s. Nicolaas naar woonzorgcentrum de Wellen voor een viertal activiteiten gerelateerd aan de vier seizoenen. Samen met bewoners gingen we met kinderen aan de slag in en rondom die tuin.

Na wat personeelwisselingen op de Wellen is daar intern e.e.a. veranderd waardoor meer vrijwilligers beschikbaar zijn. Die vrijwilligers zijn hard nodig om het doel van met name de school te bereiken:

kinderen werken samen met ouderen. We hebben hooggespannen verwachtingen dat het gaat lukken. Hoewel het landelijk met de Proeftuinen minder goed loopt kunnen wij heel tevreden zijn.

Voortgezet onderwijs:

- Er waren plannen voor een vervolg op het J.A.B. (jongeren adviesbureau). Echter die zijn vooralsnog niet tot uitvoering gekomen. Debet hieraan was met name het vertrek van de regisseur 'Klimaat en Jongeren' van gemeente Oss. Een speerpunt om dat in 2025 weer van de grond te krijgen.
- De natuurwerkdag met het T.B.L. op De Stelt is een blijvend succes. In ieder geval qua opzet en enthousiasme bij school en JNG en S.L.O. Er zouden 85 leerlingen deelnemen en die kwamen ook. Maar na een uur moest de boel afgeblazen worden vanwege regen. Voor 2025 staat de dag alweer gepland.

Cursus JNG

Samen met de afdelingen Uden, Veghel en Bernheze is er tweemaal een 'inspiratiedag' georganiseerd met de deelnemers aan de cursus van 2023. Ook hierbij stond 'flow learning' steeds weer centraal als thema. De belangstelling was groot, de deelname minder. De laatste bijeenkomst moest doordoor zelfs geannuleerd worden. De werkgroep beraamt zich op een andere inhoud en organisatievorm.

Voor 2025 zijn er concrete plannen om een nieuwe cursus te organiseren, samen dit keer met de afdelingen Veghel en Bernheze. Na uitgebreide evaluatie en aanpassing van de eerste opzet willen we in het vroege voorjaar starten. Doel voor onze afdeling is vooral om nieuwe leden binnen de werkgroep te krijgen. Daarnaast hopen we dat er ruimte zal zijn voor zittende gidsen om deel te nemen. Met het oog op het hierboven genoemde flow-learning vinden we dat belangrijk.

Jeugdnatuurgidsen 2024

Onze werkgroep schommelt al een tijdje rond de 15 leden. Er kwamen wat mensen bij, enkelen vielen af. Niet iedereen is 100% inzetbaar. Ook hier is vergrijzing een aandachtspunt. We zijn dan ook erg blij met wat jonge aanwas. Omdat jeugdnatuurgidsen meestal ingezet worden onder schooltijd is numerieke aanvulling van onze werkgroep lastig te realiseren.

We hopen dat een volgende cursus JNG wat meer soelaas gaat bieden.

Voor een gezonde organisatie met ons inzetpakket is het streven om 20 actieve jeugdnatuurgidsen te hebben.

Samenwerking met IVN Brabant/Limburg

De coördinator van de werkgroep participeert in een tweetal provinciale werkgroepen.

Allereerst zijn er de halfjaarlijkse bijeenkomsten om ervaringen uit te wisselen omtrent 'natuurhelden'. Daarmee worden IVN-ers bedoeld die actief zijn op basisscholen.

En er is een brainstormgroep geformeerd die zich inzet in het meer betrekken van jongvolwassenen. Ook de doelgroep zelf is daarbij vertegenwoordigd. Het verkeert nog in een pril stadium, maar er komen zeker ideeën boven water.

Agenda 2025			
Wat	Wanneer	Doelstelling	Thema/doelgroep
Doorlopend:			
Tiny Forestproject in Klein bOss Nieuwe inschrijvingen vanaf juni '25 mogelijk.	Loopt het hele schooljaar door; Van 11 april tot 6 juni al ingeroosterd	Activiteiten in Klein bOss	Basisschool groepen 1 t/m 8
J.A.B. in V.O.	Na uitnodiging	Hangt af van het vastgestelde thema	Jongeren van 12-16 van V.O. i.s.m. IVN Brabant en regisseur klimaat en jongeren
Inzet in B.O.	Op verzoek van scholen	In overleg met de leerkracht	Kinderen van basisschool groep 1 t/m 8
Cursus JNG	Maart-juni	Opstart nieuwe cursus	IVN leden en niet-leden die lid worden
Geplande data:			
Werkgroepoverleg	10 maart	m.n. inzetplaatje samenstellen	Werkgroep leden
Activiteiten in de Proeftuin van de Wellen	23 januari 10 april 26 juni November n.n.t.b.	Cross-over ouderenzorg, jeugdeducatie: natuurfacetten en sociale opdracht	2 groepen 5 van de Nicolaasschool en bewoners van de Wellen
Buitenlesdag rondom de school	8 april (op verzoek)	Aandacht voor het belang en mogelijkheden van buitenles	Leerkrachten en groepen basisonderwijs
Ontdek wandeling in de Vierwinden	7 t/m 21 mei	Natuur ontdekken met gebruikmaking van alle zintuigen.	Basisschoolgroepen 3 en 4
Waterwandeling in het plassen gebied langs de Frankenbeemdweg	11 t/m 27 juni	Kinderen ervaren wat er te ontdekken valt in en rondom water.	Basisschoolgroepen 6 en 7
Natuurwerkdag	1 juli	Leerlingen van V.O. kennis laten maken met diverse natuuraspecten	Een aantal klassen van leerjaar 1 van TBL
Jaarafsluiting	Einde schooljaar; Datum n.n.t.b.	Versterken verenigingsgevoel	Jeugd natuurgidsen
Kindernatuur-activiteiten tijdens Effe naar Geffe	7 sept	Diverse doelgroepen bereiken en meer naamsbekendheid genereren	Breder publiek
Werkgroepoverleg	2 september	m.n. inzetplaatje samenstellen en lopende zaken bespreken	Werkgroep leden
Dag van het klimaat op de Stadsboerderij	n.n.t.b. datum in oktober	Kinderen en volwassenen vergroten hun kennis t.a.v. een duurzame omgeving	Breder publiek: kinderen en volwassenen i.s.m. NME

Agenda 2025			
Wat	Wanneer	Doelstelling	Thema/doelgroep
Herfstwandeling op De Stelt	Okt/nov Opgave door scholen in juni	Ontdekken van allerlei herfst facetten	Basisschoolklassen 5 t/m 8
Werkgroep overleg	19 november	Taken herverdelen, projecten inhoudelijk bespreken, werkafspraken maken	Werkgroep leden

Met wie

- Diverse basisscholen uit de gemeente Oss en daarbuiten, die zich opgegeven hebben.
- V.O. scholen uit Oss. Er loopt concreet nog één contact: Mondriaan. En uiteraard het hierboven genoemde T.B.L.
- IVN-Oss werkgroepen, m.n. Natuurgidsen en indien relevant andere werkgroepen
- IVN-afdelingen uit de regio (Uden, Bernheze, Veghel)
- IVN Brabant i.v.m. flow learning (cursus)
- IVN Brabant: project 'natuurhelden' en 'betrekken van jongeren';
- NME / stadsboerderij
- SLO
- Woonzorgcentrum De Wellen
- Regisseur klimaat en jongeren Oss

3.2 Natuurbeleving voor jong en oud

Wat ons bezielt

Welkom bij IVN Natuurgidsen, dé plek waar natuurbeleving en educatie samenkomen. Of je nu jong of oud bent, veel weet over de natuur of net begint, bij ons staat het ervaren van de natuur centraal. Wij bieden een breed scala aan activiteiten, variërend van wandelingen tot fietstochten, waarin thema's als biodiversiteit, duurzaamheid en seizoensgebonden natuurverschijnselen worden verkend.

Natuur is niet alleen een plek om te ontspannen, maar ook een waardevolle omgeving die bijdraagt aan welzijn en bewustwording. Door middel van onze activiteiten laten we zien hoe je niet alleen kunt genieten van de natuur, maar ook actief kunt bijdragen aan haar behoud en bescherming. Dit draagt bij aan een duurzaam, veerkrachtig ecosysteem, waarin biodiversiteit centraal staat.

In samenwerking met regionale afdelingen van IVN werken we samen met lokale partners om de natuur in jouw directe omgeving beter te beschermen en te bevorderen. Hierbij ligt de nadruk op het versterken van biodiversiteit, van stedelijke parken tot natuurreservaten. We moedigen actief deelname aan lokale natuurprojecten aan, zodat we gezamenlijk kunnen zorgen voor een bloeiende, diverse natuur.

Onze excursies zijn erop gericht om mensen van alle leeftijden te verbinden met de natuur. Of het nu gaat om een verfrissende wandeling of een educatieve activiteit, we streven naar het creëren van bewustwording en betrokkenheid. We bieden een laagdrempelige deelname zonder financiële verplichtingen, omdat we geloven dat natuurbeleving voor iedereen toegankelijk moet zijn.

Laten we samen de natuur ontdekken, leren hoe we haar kunnen beschermen en anderen inspireren om hetzelfde te doen. Met IVN Natuurgidsen draag je niet alleen bij aan je eigen natuurervaring, maar ook aan een duurzamere toekomst waarin biodiversiteit en natuurbescherming voorop staan.

Terugblik

De 15 activiteiten in 2024 hebben t/m oktober 314 deelnemers getrokken, dat is het dubbele van 2023. Extrapolerend naar heel 2024 komt dat neer op waarschijnlijk ongeveer 375 deelnemers. Er is dit jaar veel aandacht besteed aan het genereren van publiciteit en vrijwel alle wandelingen zijn goed zichtbaar geweest in regionieuws, Brabants dagblad en de digitale agenda's van de regio. De folders zijn verspreid via de wandelingen en de lokale culturele centra en een paar restaurants.

De gidsen hebben nascholing gepland staan op 2 nov in het Hurkske.

De nieuwe Natuurgidsenopleiding samen met IVN Bernheze, Uden en Veghel is afgerond en heeft 11 gediplomeerde gidsen opgeleverd. Een aantal hiervan gaan zich op een andere manier inzetten voor IVN. De aanwas was wenselijk om het aantal actieve gidsen op peil te houden. Momenteel zijn er nog weer 28 geregistreerde gidsen, maar door diverse nevenactiviteiten binnen IVN is het aantal actieve gidsen die deelnemen in het activiteitenprogramma lager.

Vooruitblik

Het nieuwe programma voor 2025 bestaat uit inmiddels traditionele elementen en enkele nieuwe onderwerpen. Er is ook weer aandacht voor klimaatverandering, duurzaamheid en stikstof tijdens een aantal wandelingen en fietstochten.

Wandel- en fietsprogramma 2025:

Dag	Datum/tijd	Onderwerp	Vertreklocatie
zondag	26 januari 10.00-12.00	Tuinvogelwandeling wijk Ussen Vogels in tuin en park	P. Amsteleindstraat (sportpark RKS Margriet), Oss
zondag	9 februari 10.00-12.00	Diersporenwandeling Ossermeer Wie slaapt 's winters en wie blijft wakker?	P. Ossermeer, Oss Kom op de fiets!
zondag	16 februari 10.00-12.00	Snertwandeling Piekenhoef	P. Hoessenbosch
zondag	9 maart 10.00-12.00	5 landschappen wandeling Herperduin	P. Bosweg, Koolwijk
woensdag	2 april 19.00-21.00	Groen in de stad langs punaises en struikelstenen i.s.m. stadsgidsen MGO	P. Burchtplein, Oss
zondag	13 april 10.00-12.00	Vogelwandeling Hemelrijkse Waard	P. uitkijktoren a/d Oijense Benedendijk, Oijen
vrijdag	9 mei 20.00-21.30	Avondwandeling door het bos	P. Bosweg, Koolwijk
zondag	25 mei 10.00-16.00 uur	Fietstocht bomentuin D'n Hooionk, Den Dungen 39 km	P. park Elzenhoek, Joost v/den Vondellaan, Oss
zondag	1 juni 10.00-12.00	Rijsvennen Unieke wandeling, gewoonlijk niet toegankelijk	Mariakapel, kruising Zevenbergseweg en Rijsvensestraat, Berghem
woensdag	11 juni 20.00-21.30	Poëziewandeling i.s.m. PPO Langs de Beersche Maas naar een ijzertijd boerderij	De Strepen, zandpad bij St. Sebastiaangilde, t.o. Huizenbeemdweg 8, Oss

Dag	Datum/tijd	Onderwerp	Vertreklocatie
zondag	17 augustus 10.00-12.00	Heidewandeling	Kanonsberg P. bij ecoduct N324
zondag	31 augustus 10.00-12.00	Wandeling van nul naar duizend pootjes	P. Ossermeer, Oss Kom op de fiets!
zondag	14 september 10.00-12.00	Wandeling gallen en mineerders	P. Ossermeer, Oss Kom op de fiets!
vrijdag zaterdag zondag	17 okt 10.00-12.00 18 okt 13.00-15.00 19 okt 10.00-12.00	Herfstwandeling paddenstoelen Aanmelden: ivnoss.natuurgidsen@gmail.com	P. bij Willibrordusputje, Oss
zondag	26 oktober 13.00-14.30	Stiltewandeling "Dag van de stilte"	Kanonsberg P. bij ecoduct N324
zaterdag	27 december 10.00-12.00	Oudejaarswandeling	Kanonsberg P. bij ecoduct N324

Er is een nieuwe werkgroep bijscholing opgericht door de 4 ivn-afdelingen van de regio Noord Oost. De onderwerpen zijn:

- Eetbare planten in de natuur
- Alles over stikstof
- Onzichtbare dieren in de bodem
- Akelige beestjes (oa. wespen, mieren, slakken)
- Presenteren en werkvormen

Met wie

Om samenwerking tussen de verschillende IVN-werkgroepen te bevorderen zijn er een diverse onderdelen waarbij de samenwerking wordt opgezocht met andere werkgroepen van IVN Oss zoals de insecten en vogelwerkgroep. De poëzie-wandeling samen met Poëzie Podium Oss staat ook weer op de agenda.

Voor de bijscholing van de gidsen wordt samengewerkt met IVN Bernheze, Uden en Veghel.

3.3 Natuurbeleving voor ouderen

Wat ons bezielt

De afgelopen jaren komt keer op keer het positieve effect van natuur op gezondheid en welzijn uit onderzoek naar voren. Niet alleen op het fysieke vlak, maar ook op de mentale gezondheid: natuur draagt bij aan positieve gezondheid. IVN Oss verbindt gezondheid aan natuur. Natuur doet je goed! We willen mensen, die weinig of niet meer buiten komen toch een natuurbeleving brengen. De doelgroep zijn bewoners van de genoemde verpleeghuizen.

Vooruitblik

Ieder seizoen maken we een ronde in deze verpleeghuizen. Op één ochtend hebben we meestal 2 groepen in hetzelfde verpleeghuis. Een week tevoren komen we bij elkaar om de bezoeken door te nemen en te plannen wie wanneer waar mee gaat. We hebben geen jaarplanning, maar spreken per keer af via de app. Het hangt ook af van de overige activiteiten in de verpleeghuizen.

Wij staan open voor uitbreiding, zodat er meer verpleeghuizen kunnen worden bezocht. Wie zich aangesproken voelt: neem gerust contact met ons op.

Anneke de Bres, email: annekedebres@gmail.com of T: 06-22662717.

De Natuurkoffer

De Natuurkoffer is een activiteit binnen enkele verpleeghuizen in Oss; t.w. CorteFoort, Ministerhof (de Ruwaard) en De Wellen. In de koffer hebben we allerlei spullen om te bekijken, te voelen, te horen die iets van de Natuur oproepen. Bv een handpop Eekhoorn, een verse bloem van het seizoen, en veel foto's.

De Natuurwandeling

Met bewoners, die nog naar buiten kunnen en willen, beleven we de seizoenen (behalve de winter) buiten. We wandelen door het naastgelegen park en laten van alles zien, voelen, ruiken en doen. Hiervoor zijn de familie, verwanten of vrijwilligers ingeschakeld om de rolstoel, die meestal nodig is, voort te duwen. In het najaar bezoeken we ook de Dahliatuin in bloei.

Met wie

Voor deze activiteiten werken we samen met de activiteitenbegeleider van het verpleeghuis CorteFoort.

In oktober zijn we op paddenstoelenexcursie geweest op Mariëndaal in Velp bij Grave, dit jaar wordt dit Engelenstede in Vinkel.

Samenwerking

Wij werken samen met FLORON, SLO, Natuurmonumenten en andere IVN-afdelingen zoals Bernheze, Veghel en Grave. Als speciaal project willen we dit jaar starten met het verder bevorderen van de samenwerking tussen de werkgroepen van IVN Oss. Dit door zoveel mogelijk werkgroepen te betrekken bij het gebied de "Middelwaard".

4 Flora en fauna in natuur inclusief Oss

4.1 Vegetatie

Wat bezielt ons?

De leden van de werkgroep vegetatie houden zich bezig met het determineren en inventariseren van wilde planten in de Gemeente Oss en ruime omgeving. Wij doen dit o.a. voor FLORON (Floristisch Onderzoek 17 Nederland), Natuurmonumenten en Landschapsbeheer, maar ook voor particulieren als die hierom vragen.

Het op deze manier meewerken aan het vastleggen van gegevens en van de ontwikkeling van wilde planten in specifieke gebieden vergroot ook de planten kennis van onze leden. Waarbij we vooral van elkaar leren.

In het voorjaar en zomer gaan we elke woensdagochtend op stap en in het najaar en winter af en toe. Het komend jaar willen we dit ook uitbreiden naar tijdstippen waarop werkenden ook kunnen deelnemen aan onze activiteiten.

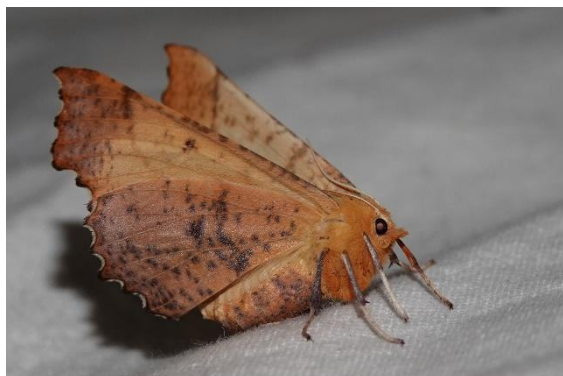
Naast het inventariseren heeft de werkgroep ook een sociale functie.

Terugblik en vooruitblik.

- Afgelopen jaar hebben we voor Natuurmonumenten 3 PQ's (permanente kwadranten) in de Hemelrijkse Waard geïnterviewd, deze hebben we 2x bezocht. Zo ook het komend jaar
- Voor FLORON hebben we 2 km hokken gedaan in de buurt van Heesch. Het komend jaar staan er drie op het programma
- Dit jaar hebben we de Snippenjacht weer geïnterviewd, dit doen we om de 3 jaar om een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de vegetatie in het ven. Komend jaar het Mun ven
- I.h.k.v. het project Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) hebben we in 3 gebiedjes gekeken welke planten, insecten en vogels er te vinden zijn. We gaan het komend jaar naar Wilgendaal, Erfdijk, Kesselse Waard en de visvijver in Berghem.

4.2 Vlinders, libellen en Insecten

Wat bezielt ons?

Ons werkgroep bestaat uit 33 leden verdeeld over IVN Oss en IVN Bernheze. In de winterperiode houden wij fotopresentaties om onze kennis bij te houden. Van april tot en met oktober worden er wandelingen gemaakt om de vlinders, libellen en insecten te kunnen monitoren. Dit is nodig om een beter beeld te krijgen over de toestand van de natuur. Door alle gegevens te verzamelen hopen wij ze nog beter te kunnen beschermen.

Met deze wandelingen en excursies voelen wij ons een met de natuur. Wij ontdekken o.a. eitjes, larven en rupsen die wij op naam proberen te brengen via de Obsidentify app. Via een app-groep vindt regelmatig uitwisseling plaats van bijzondere ontdekkingen e.d.

In samenwerking met de Vlinderstichting, gemeente en SLO werken wij aan projecten om Oss en omgeving tot een mooi en leefbaar gebied te maken voor de vlinders, libellen en insecten.

Onder de werkgroepleden zijn er vlinderemmers in omloop om de Nachtvlinders in bepaalde buitengebieden te monitoren.

Terugblik

Afgelopen jaar hebben wij 3 fotopresentaties, 12 wandelingen en 5 nachtvlindertellingen gedaan waaronder 1 nachtvlindertelling voor het grote publiek op de Nationale Nachtvlindernacht.

In het voorjaar is er een bijen telling gedaan in de vrij jonge fruitpluktuin, de oude Perenboom en hebben wij in september ons gepresenteerd op Fete de la Natura bij "Effe naar Geffe." Hierbij voor het eerst gebruik gemaakt van een zelfgemaakte rad van AvonTUUR, om het publiek op een ludieke wijze kennis te maken met onderwerpen over Vogels, Vegetatie, Vlinders, Libellen en Insecten en een algemene categorie.

Via de digitale Nieuwsbrief proberen wij nog meer weetjes aan de man te brengen en vanuit de Vlinderstichting wordt er in Wageningen de jaarlijkse Landelijke Vlinderdag georganiseerd met vele presentaties over o.a. de Vlinderstand van het afgelopen jaar. Deze landelijke dag is tevens de aftrap van het vlinderseizoen.

Vooruitblik

Voor het jaar 2025 staan er weer vele wandelingen op het programma. Zo ook een bijen telling en verschillende nachtvlinder tellingen. Een aantal presentaties van 'eigen bodem' en vele presentaties op de landelijke vlinderdag in Wageningen hebben we in het vooruitzicht.

Agenda 2023			
Wat	Wanneer	Doelstelling	Doelgroep
Fotopresentatie van Fons Jacobs	22 januari	Kennis vergaren	IVN Oss/Bernheze
Landelijke Vlinderdag	1 maart	Kennis vergaren	Algemeen na aanmelding bij De Vlinderstichting
Fotopresentatie van Sandra Houben	5 maart	Kennis vergaren	IVN Oss/Bernheze
Fotopresentatie van leden Vlinderwerkgroep	19 maart	Kennis vergaren	IVN Oss/Bernheze
Nationale Bijen telling	13 april	Monitoren/Educatie	VLWG en Medewerkers fruitpluktuin
Vlinderwandeling	20 april	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	4 mei	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	18 mei	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Nachtvlinderen	23 mei	Monitoren/Educatie	Intern
Vlinderwandeling	1 juni	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	15 juni	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Nachtvlinderen	27 juni	Monitoren/Educatie	Intern
Vlinderwandeling	29 juni	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	13 juli	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Nachtvlinderen	25 juli	Monitoren/Educatie	Intern
Vlinderwandeling	27 juli	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	10 augustus	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Nachtvlinderen	22 augustus	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze/ Publieksevenement
Vlinderwandeling	24 augustus	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Vlinderwandeling	7 september	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Nachtvlinderen	12 september	Monitoren/Educatie	Intern
Vlinderwandeling	21 september	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Gallenwandeling	5 oktober	Monitoren/Educatie	IVN Oss/Bernheze
Evaluatie	15 oktober	Verbeterpunten voor 2026	Intern

Met Wie

Wij werken nauw samen met de Vlinderstichting, Gemeente en SLO en wordt er aansluiting gezocht bij publieksactiviteiten.

4.3 Vogels

Wat bezielt ons?

De Vogelwerkgroep heeft als belangrijkste doel de in het wild levende vogels te beschermen en zo mogelijk ook hun natuurlijke habitat. Vogels zijn goede graadmeters voor hoe de natuur eraan toe is. Bij ruim 1/3 van de broedvogelsoorten en 1/5 van de trekvogelsoorten is de trend op zowel de korte als langere termijn negatief.

Voor de weidevogels gaan hard achteruit. Bij ongeveer de helft van de ruim 270 vogelsoorten is de ontwikkeling stabiel of positief. De belangrijkste oorzaken van de achteruitgang zijn de landbouw (mest, pesticiden, monotoon grasland), het waterbeheer (peilbeheer en visserij) en de stedelijke ontwikkeling (woningbouw, industrieterreinen, infra, recreatie). Voor de toekomst is vooral ook een negatieve impact te verwachten van de klimaatverandering en de energietransitie met windmolens (Lithse Polder, Elzenburg-De Geer) en zonneparken.

Voor de Vogelwerkgroep staat het plezier in vogels kijken en hun gedrag te bewonderen voorop. Inventarisaties, tellingen, wandelingen en excursies zijn de belangrijkste activiteiten. Soms worden publieksgerichte wandelingen/excursies ondernomen, zoals voor buurten en scholen. Via enkele app-groepen vindt continue uitwisseling plaats van bijzondere ontdekkingen e.d. Ook lezingen, cursussen of infoavonden worden georganiseerd, zoals met betrekking tot het ecologie- en groen(beheer-)beleid van de gemeente, jachtbeleid van terreinbeheerders, handhaving van de groene wetten etc.

Vanuit deze activiteiten wordt ook inbreng geleverd aan de werkgroep Groen en Ruimte voor allerlei (vooral gemeentelijke) plannen en projecten.

Meegeholpen wordt aan monitoring (van de natuurgebieden), landelijk maar ook bijv. t.a.v. de natuurgebiedjes van de gemeente en in beheer bij SLO, voor Natuurmonumenten, het waterschap of het Brabants Landschap. En bij gelegenheid worden bijzondere uitvoeringsactiviteiten ondernomen, zoals hulp bij het knotten van wilgen, het maken van vlotjes voor visdiefjes, wanden voor oeverzwaluwen en kijkhutten.

Ook is er koppeling met werkgroepen van andere instanties zoals voor roofvogels, uilen en weidevogels e.d., SLO, Sovon, Vogelbescherming, Brabants Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabantse Milieufederatie en de Agrarische Natuurvereniging zijn bekende instanties, waar meer en minder uitwisseling van informatie e.d. mee plaatsvindt. Diverse leden draaien daarvoor ook bijzondere diensten zoals het ringen, het hangen van kasten en het beschermen van legsels in de polder.

De werkgroep blijft stabiel met plm. 65 leden. Er is wel een onderscheid te maken in het actieve deel en een minder actief deel. Ook is sprake van een zekere vergrijzing, individualisering en digitalisering. Enerzijds helpt de digitalisering de uitwisseling van informatie sterk, de samenwerking en enthousiasmering in teamverband komt er verder mee onder druk.

De gebruikelijke tellingen (Hertogswetering, Nationale Vogelweek, Euro Bird Watch, trek), excursies/reisjes (bijv. de Wadden, Ooijpolder, De Beerze, de Groene Jonker, Hellegatsplaten) met wandelingen (Uiterwaard Dieden, de Raam, Herperduin, de Stelt, Groenendijk etc.) zijn het cement van de werkgroep. Het experiment met de “maandelijkse” wandeling wordt gezien op een betere afstemming met de overige activiteiten (excursies) en mogelijk gecombineerd met meer publieksgerichte acties.

De uitstapjes met leden van andere werkgroepen naar de natuurgebiedjes in Oss in beheer bij SLO zijn leuk en leerzaam en verdienen vervolg.

Op een aantal fronten wordt ingezet op:

- Meer activiteiten voor publiek/jongeren/buurten/scholen

- Samenwerken met andere werkgroepen/instanties bijv. tav gezamenlijke monitoring Actiever naar buiten brengen van informatie – ook t.b.v. evaluatie van beleid e.d. –
- Spotten ontwikkelingslocaties op vogelbelangen tbv de inbreng in ontwikkelperspectief (OmgevingsVisie, windmolens Lithse polder, A59, plannen Ravenstein en Geffen e.d.)
- Zo mogelijk meer mogelijkheden voor het “spotten” (bijv. met kijkplekken/hutten Meanderende Maas)
- Idem met betrekking tot concrete activiteiten zoals voorzieningen voor vogels (bijv. met visdiefvlotjes, wanden voor oeverzwaluwen, nestkasten etc.)

Agenda 2025	
Bosuittelling	jan
Hertogswetering	jan
Vergadering VWG	jan
Nieuwjaarsbijeenkomst	jan
Winterexcursie/wandeling	jan
Tuinvogeltelling	jan
Klapekstertelling	feb
Hertogswetering	feb
Weekendwandeling	feb
Vergadering VWG	mrt
Hertogswetering	mrt
Voorjaarsexcursie/wandeling	mrt
Nationale Vogelweek	april
Wandeling	april
Big Day	mei
Vergadering VWG	mei
Voorjaarsreis/wandeling	mei
Activiteit jongeren/school/buurt	mei
Weekendwandeling	juni
Vergadering VWG	sept
Excursie/wandeling	sept
Euro Bird Watch	okt
Najaarsreis/wandeling	okt
Vergadering VWG	nov
Hertogswetering	nov
Wandeling	nov
Excursie/wandeling	dec
Klapekstertelling	dec

Samenwerking

Extern wordt vooral aangesloten bij activiteiten van Vogelbescherming en Sovon (tellingen en activiteiten zoals Euro Bird Watch, Nationale vogelweek, BMP-tellingen) en de werkgroepen uilen, roofvogels en weidevogels van organisaties zoals Brabants Landschap en de Agrarische Natuur Vereniging.

Steeds meer vindt uitwisseling plaats met activiteiten met de omliggende IVN-afdelingen, zoals met Uden, Grave en Den Bosch.

Intern wordt aansluiting gezocht bij activiteiten rondom jongeren, publieksactiviteiten en externe exposure.

5 Natuurfotografiewerkgroep

Wat bezielt ons?

Wij zijn gepassioneerd door het maken van mooie foto's in de natuur. Om dit te bevorderen, bekijken en bespreken we foto's. Er worden foto-excursies georganiseerd en lezingen gegeven. De foto avonden worden eens per maand gehouden (zie agenda) en duren twee uur. Meestal volgens een vast stramien: 1e uur techniek, spreker of presentatie, 2de uur foto's bekijken en bespreken rond een thema. Deze thema's worden jaarlijks vastgesteld. Het bezoeken van de avonden en deelnemen aan excursies is uiteraard geheel vrijblijvend. Doel is te komen tot een betere foto.

De werkgroep staat open voor iedereen; zowel voor beginners als voor gevorderden. Tevens maakt het niet uit of je beschikt over een eenvoudige compact camera of een dure spiegelreflex.

Terugblik

We kijken tevreden terug op het seizoen 23/24. We maken nog steeds dankbaar gebruik van de Meteoroor waardoor wij steeds nieuwe leden kunnen aantrekken. Het seizoen begon met een groepsreis naar Texel; dit was zo'n succes dat wij komend november terug zijn gegaan.

Helaas moesten we (te veel) excursies annuleren door het natte weer in het begin van 2024, dit hopen wij ruimschoots in te halen in het komend seizoen.

Het grootste evenement van het seizoen was de tentoonstelling bij Acropolis in Megen; dit in het kader van het 50-jarig jubileum van IVN Oss. Het was zeer goed georganiseerd door een aantal van onze leden (waarvoor dank) en is heel enthousiast ontvangen door het publiek. Vervolgens hingen er ook een aantal van de foto's bij de bibliotheek, aangevuld door een prachtige slideshow. Als afsluiting van onze jubileumactiviteiten stellen wij de maand november tentoon bij het gemeentehuis.

Vooruitblik

Wij hopen een leuk programma opgesteld te hebben voor het komend seizoen. Wij zullen weer gebruik gaan maken van de kennis van ervaren IVN-ers waardoor wij nog meer van de natuur op kunnen steken. Wij willen ons ook, samen met andere IVN-werkgroepen, verdiepen in het gebied Middelwaard.

Wat ons nog steeds niet gelukt is:

- Dat wij onze foto's met andere IVN leden (Oss/landelijk?) digitaal kunnen delen
- Een publiekslezing organiseren door een landelijke bekende fotograaf

Agenda 2025		
Wat	Wanneer	
Excursie	zaterdag/zondag 5 - 6 oktober 2024	TopVogel
Clubavond	15 okt 2024	Fotobewerkings avond: Affinity photo Uitleg over maken van filmpjes m.b.v smartphone Bespreking foto's TopVogel/Eekhoortjes
Excursie	zondag 20 okt 2024	Dierentuin Zie Zoo - kaartjes actie AH
Excursie	8-11 nov 2024	Weekend Texel
Clubavond	19 nov 2024	Flitsen - theorie en artistiek Fotobespreking
Excursie	zaterdag 23 nov 2024	Vaartocht Dommel
Clubavond	10 dec 2024	Tonny vd Broek - SooC (Straight out of the Camera)
Excursie	zondag 15 dec 2024	Mist in de ochtend - Hatertse vennen
Clubavond	21 jan 2025	Lezing Andrea Gulickx: creatieve reis met zowel macro, lensbaby en abstracte landschappen.
Excursie	zondag 26 jan 2025	Zee-excursie
Clubavond	18 feb 2025	Presentatie omgeving Grave door IVN Grave Bespreking van Vaartocht Dommel foto's Flits foto's Hatertse Vennen Zee-excursie
Excursie	zaterdag 22 feb 2025	Excursie Grave (ad hoc)spreeuwenwolken indien mogelijk
Clubavond	18 mrt 2025	Doe-avond flitsen in de praktijk
Excursie	zondag 23 mrt 2025	Bosanemonen
Clubavond	15 apr 2025	Drone-fotografie door Alex Pansier Fotobespreking van: Bosanemonen SooC evt. spreeuwenwolken
Excursie	zondag 13 apr 2025	Natuur in de Stad (Megen) met Willie den Blanken en Ineke Vos
Clubavond	20 mei 2025	Presentatie van de vegetatie werkgroep Fotobespreking van: Natuur in de stad
Excursie	zaterdag 24 mei 2025	Planten Middelwaard
Clubavond	17 juni 2025	Portfolio presentatie Ineke Vos + Quiz
	ad hoc excursie - bij goed weer	Avondexcursie: Kraaijenbergse plassen - visdiefjes
Excursie	zaterdag 16 augustus:	Nader te bepalen

Met Wie

Wij willen gebruik blijven maken van de kennis en kunde van de gidsen (ook van andere IVN-afdelingen, bijv. Grave). Wij leveren foto's graag voor communicatiedoeleinden (website, facebook, Inzoemen). Wij delen graag onze digitale kennis.

6 Bestuur IVN-afdeling Oss

6.1 Samenstelling en werkwijze bestuur

De circa 268 leden van IVN-afdeling Oss bouwen kennis op van de natuur hier in de regio en willen die kennis met je delen. IVN-afdeling Oss is een van de 162 lokale afdelingen van IVN Landelijk, welke verdeeld zijn over 22 regio's in Nederland. IVN-afdeling Oss verwezenlijkt zijn doelen met inventariseren wat er is (monitoren), ad-hoc en gestructureerd volgens eigen programma's en programma's van andere organisaties (o.a. KNNV, FLORON, SOVON, RAVON, Vlinderstichting, Vogelbescherming Nederland, gemeente of andere organisaties) en verspreidt die kennis door middel van lezingen, excursies, deelname in projecten en beleidsbeïnvloeding.

Het bestuur bestaat uit een door de algemene ledenvergadering vast te stellen aantal van ten minste drie natuurlijke personen, zijnde de voorzitter, de penningmeester en de secretaris, ook het bevoegd bestuur. De bestuursleden worden benoemd door de algemene ledenvergadering uit een of meer voordrachten. Deze bestuursleden worden steeds gekozen voor een periode van drie jaar.

De voorzitter wordt gekozen door de algemene ledenvergadering en daar benoemd. Het bestuur wijst uit zijn midden een secretaris en een penningmeester aan.

Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde taken binnen de vereniging te doen uitvoeren door werkgroepen, die door het bestuur of door de algemene ledenvergadering worden ingesteld. Elke werkgroep kiest uit haar leden een coördinator, die de algemene gang van zaken binnen de werkgroep behartigt.

In 2025 vinden een aantal bestuurswisselingen plaats. Trinette Stolle-Smits stopt. Het bestuur draagt Thea Nijenhuis voor als Coördinator Natuurgidsen. Frank van Dorst stopt als Coördinator Groen en Ruimte. Zijn opvolger is nog niet bekend. José Vissenberg is de beoogd secretaris. Sinds juni 2024 hebben de voorzitter, de penningmeester en de coördinator Fotowerkgroep zo goed mogelijk invulling gegeven aan het secretariaat. De termijn van onze penningmeester eindigt in 2025. Zij stelt zich herkiesbaar

IVN-afdeling Oss bestaat uit een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). Voor de samenstelling wordt verwezen naar onderstaande tabel. Om invulling te geven aan haar missie onderhouden de bestuursleden een breed netwerk (zie o.a. 6.4). Dit hecht netwerk stelt ons in staat natuur in onze leefomgeving optimaal te beleven, kennis op te bouwen én te delen met onze omgeving.

Bestuur 2025			
Voorzitter	AB/DB	Geert Versteijlen	ivnoss.voorzitter@gmail.com
Secretaris	AB/DB	José Vissenberg ¹	ivnoss.secretariaat@gmail.com
Penningmeester	AB/DB	Maria Schoffelman ²	ivnoss.penningmeester@gmail.com
Natuurbeleving			
Redactie bladen	AB/DB	Loes Derks	ivnoss.redactieinzomen@gmail.com
Webmaster	AB/DB	Frank van Dorst	webmaster.oss@IVN.nl
Jeugd	AB	Frans van Welie	ivnoss.jeugdnatuurguiden@gmail.com
Volwassenen	AB	Thea Nijenhuis ³	ivnoss.natuurguiden@gmail.com
Ouderen	Geen AB-lid	Anneke de Bres	annekedebres@gmail.com
Duurzaamheid			
Leven en werken in een natuurlijke omgeving	AB	?	ivnoss.groenenruimte@gmail.com
Flora en Fauna			
Vogels	AB	Johan Klaazen	ivnoss.vogels@gmail.com
Vegetatie	AB	Erick Reijnen	ivnoss.vegetatie@gmail.com
Vlinders en Insecten	AB	Sandra Houben	ivnoss.vlinders@gmail.com
Natuurfotografie	AB	Patricia van Orsouw-Kirkman	ivnfotocluboss@gmail.com

Van onze leden is ongeveer 60 % actief in de bovengenoemde werkgroepen. De interactie binnen het netwerk is cruciaal. De werkgroepen, die zich richten op flora en fauna, richten zich op het vergaren van kennis en monitoring. Zij vormen de kennisbron voor onze educatieve activiteiten en inzet voor duurzaamheid.

¹ Onder voorbehoud instemming ALV

² idem

³ Idem

6.2 Terugblik en vooruitblik

De relatie met Stichting Landschapsbeheer heeft een impuls gekregen en is verwerkt in ons jaarplan. De invulling van het secretariaat was problematisch. Hanny Wagemakers heeft na haar afscheid nog tot 1 juni de honneurs waargenomen. Daarna hebben drie andere bestuursleden tot en met oktober taken op zich genomen. Sindsdien heeft José Vissenberg het stokje overgenomen. Veel inzet is gepleegd om van het jubileumjaar een succes te maken.

Jubileumactiviteiten	Wie	Datum
Fototentoonstelling Megen, Bibliotheek en Gemeentehuis Oss	Fotowerkgroep	April/later
Een 'publieks-natuur-dag' in Landerij van Tosse en De Stelt.	Jeugdnatuurguidsen, mede namens de natuurgidsen	8 september
Fietstocht voor het publiek/jongeren eindigend met iets leuks op een centrale plek bijv. bij de Vogelkijkhut Ossermeer.	Vogelwerkgroep	Nationale vogelweek
Ledendag in teken van jubileum	Vegetatie- en Vlinder Werkgroep	Juni
Symposium	Werkgroep Groen en Ruimte	Oktober

Halverwege het jaar kwam een extra dikke jubileum uitgave uit waarin de geschiedenis en leuke anekdotes met foto's geplaatst zijn. Verder is er een film gemaakt over IVN Oss. De Burgemeester van Oss heeft een boekwerkje ontvangen met een visie van IVN op de biodiversiteit in Oss. Hoe hangt de vlag erbij... en vooral hoe kan het beter?

Agenda 2025	
Data Dagelijks Bestuur	Data Algemeen Bestuur
7 januari	14 januari
11 februari	11 maart
1 april	22 april
27 mei	17 juni
8 juli (onder voorbehoud)	
19 augustus	9 september
14 oktober	4 november
2 december	

Overige data 2025		
Wanneer	Activiteit	Organisatie
Zondag 12 januari	Nieuwjaarsreceptie	Voorzitter, Secretaris
Woensdag 26 februari	ALV	Voorzitter, Secretaris
Dinsdag 25 maart	Regio Overleg	IVN Oss
Woensdag 25 juni	Regio Overleg	IVN Uden
Donderdag 25 september	Regio Overleg	IVN Veghel
Woensdag 10 december	Regio Overleg	IVN Bernheze
Zaterdag 5 april	Landelijke Raad	IVN Nederland
Zaterdag 28 juni	Landelijke Raad	IVN Nederland
Zaterdag 27 september	Landelijke Raad	IVN Nederland
Zaterdag 13 december	Landelijke Raad	IVN Nederland

In 2025 zal het secretariaat zich bezighouden met het optimaliseren van de ledenadministratie en het in kaart brengen van de VOG-certificaten.

Communicatie

De communicatiemix van de afdeling Oss bevat een aantal communicatiekanalen. Daar waar nodig wordt onderling een en ander afgestemd:

- IVN Landelijk: 'Mens en natuur', een kwartaalblad met landelijke thema's
- 'Inzoemen' vier keer per jaar (kwartaal). Bevat achtergrondartikelen en belangrijke items. Het blad Inzoemen is in handen van drie personen met als contactpersoon Jopie Stevens: (ivnoss.redactieinzoemen@gmail.com)
- Digitale nieuwsbrief maandelijks. Bevat kort nieuws van werkgroepen met agenda van activiteiten de komende maand. De digitale nieuwsbrief is weer in handen van Greetje van Bakel: nieuwsbriefivnoss@gmail.com
- Instagram. Korte berichten en foto's over diverse onderwerpen betrekking hebbende op IVN. Instagram wordt ingevuld door Inge van den Heuvel (ivnoss.instagram@gmail.com)
- Digitale nieuwsbrief van Stichting Landschapsbeheer (SLO)
- Website IVN-afdeling Oss, facebook en twitteraccount worden verzorgd door Frank van Dorst (webmaster website IVN Oss (webmaster.oss@ivn.nl))

Komend jaar zal de onderlinge afstemming tussen de verschillende informatiekkanalen afgerond zijn. Ook zal de lijn voor externe communicatie duidelijk zijn opdat alle berichten tijdig gepubliceerd kunnen worden.

Het centrale punt is de site. De site van IVN Oss wordt komend jaar ge-updatet qua tekst. De openbare activiteiten en de activiteiten van leden worden zichtbaarder in beeld gebracht en steeds vernieuwd. Ook is het plan om de activiteiten van de werkgroepen met filmpjes te presenteren.

Streven is om voor ieder communicatiemiddel en -kanaal een zgn. 'achtervanger' ingewerkt te hebben. Dat maakt de gevoeligheid van uitvallen en/of tijdelijk wat minder tijd beschikbaar hebben kleiner en waarborgt continuïteit voor de inzetbaarheid van de middelen. Dat is nagenoeg geregeld.

Landschapsbeheer heeft per kwartaal een nieuwsbrief. Er is afgesproken om voor alle leden van IVN en SLO deze info-bronnen digitaal beschikbaar te stellen. Ook zijn redactionele bijdragen over en weer welkom. Hetzelfde geldt voor de IVN afdelingen van Regio Noord Oost.

6.3 Financiën⁴

Jaarrekening 2024 per 03-01-2025 onder voorbehoud correcties en goedkeuring

Balans	31-12-2024		31-12-2023	
Omschrijving	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Algemene reserve		15.048		11.749
Reserve projecten		4.790		5.219
Reserve project V.W.G.		700		700
50 jarig jubileum IVN 2024		902		9.725
Kleding gidsen		1.208		3.500
Afhandeling cursus Jeugdnatuurgidsen		110		268
ING Bank	2.765		7.205	
Triodosbank	19.165		22.945	
Totaal Nog te vorderen/vooruit betaald	808		1.050	
Totaal Nog te betalen/vooruit ontvangen				39
Saldo				
	22.758	22.758	31.200	31.200

Toelichting balans:

Het positief resultaat ad € 3.299 van de jaarrekening 2024 is toegevoegd aan de Algemene reserve. Voor het jubileumjaar was een budget gereserveerd van € 10.000. Hiervan is zo'n € 9.100 besteed aan diverse activiteiten zoals de jubileumuitgave van Inzoemen, de ledendag en het symposium. Daarnaast was er budget gereserveerd voor herkenbare kleding voor alle gidsen. Hiervoor is € 1.800 uitgegeven, een deel van de kleding tot een bedrag van € 600 is gefinancierd uit een geraamd budget van de gemeenschappelijke Natuurgidsen opleiding die is afgerond in 2024.

⁴ onder voorbehoud van goedkeuring ALV

Winst & verlies 2024

	Rekening 2024	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Inkomsten	€	€	€	€
Contributie/donaties	6.366	5.952	6.000	6.650
Cursussen/wandelingen	992	992	400	1.000
4 scholen projecten met 800 deelnemers	1.022	1.179	1050	900
Subsidie Gemeente Oss	6.178	5.946	6.250	6.400
Incidentele baten	775	555	0	0
Totaal	15.333	14.624	13.700	14.950
Kostengroepen				
Bureau/Bestuurskosten	981	817	700	700
Publiciteit	2.060	3.029	3.000	3.200
Representatiekosten	1.536	1.214	1200	1.700
Materiaalkosten	415	248	400	390
Cursussen/lezingen	220	160	1.000	1.360
Huisvesting	3.413	3.413	3.700	3.700
Landelijke bijdrage	2.972	2.812	2.900	3.000
Huisvesting buiten NME	605	475	500	650
Incidentele lasten	167	98	300	250
Totaal	12.034	12.264	13.700	14.950
Resultaat	3.299 V	2.361 V		

Toelichting jaarrekening:

Inkomsten:

In 2024 zijn verschillende giften of donaties ontvangen zoals de gift van € 360 van de familie van de overleden IVN-er Joop Meijer. Dit bedrag wordt besteed in samenwerking met SLO aan een bankje. Daarnaast is een gift van € 700 ontvangen waarvan wel een naam bekend is, maar niet wat de band met IVN is.

Uitgaven:

Omdat er maar 2 i.p.v. 4 reguliere uitgaven van het blad Inzoemen zijn geweest in 2024 zijn de kosten voor publiciteit relatief laag uitgevallen.

De incidentele lasten bestaan uit ± € 300 kleine posten van de werkgroepen en een positief resultaat van bijna € 500 van het IVN weekend. (Een resultaat van het IVN weekend wordt vlg. afspraak toegevoegd aan de winst- en verliesrekening.)

Het positief resultaat 2024 is toegevoegd aan de algemene reserve.

6.4 Samenwerking met partners

6.4.1 IVN

Flora en fauna	Activiteiten
Vogels	Alleen IVN Oss heeft een aparte vogelwerkgroep. IVN Uden werkt nauw samen met Vogelwacht Uden. Vogelaars zijn echter van harte welkom om te participeren in de vogelwerkgroep van Oss.
Natuurfotografie	Alleen IVN Oss heeft een fotowerkgroep. Fotografen zijn echter van harte welkom om te participeren. In Veghel wordt waarschijnlijk een werkgroep opgericht.
Vegetatie	IVN Oss en Bernheze werken reeds nauw samen. In Veghel en Uden bestaat ook een plantenwerkgroep.
Vlinders, libellen en Insecten	IVN Oss en Bernheze werken reeds nauw samen. Geïnteresseerden uit Uden en Veghel zijn welkom. IVN Veghel heeft een speciale insectentuin.
Amfibieën	IVN Veghel

Het is belangrijk dat we elkaar kennen. In onderstaande tabel zijn de contactpersonen opgenomen.

Thema	Brabant	Oss	Bernheze	Uden	Veghel
Educatie kinderen, jongeren en volwassenen		Frans van Welie Thea Nijenhuis	Wibet Eshuis.	Annemieke van de Ing	Pam Kalis Tom van Lieshout Pieter van den Berk
Biodiversiteit en klimaat		?	Eric Kaelen en Theo Brien	Joep van Lieshout	Rini Kerstens
Vegetatie		Erick Reinen	Vacant	Lies Verbossen	Karin Koppen
Vlinders/insecten		Sandra Houben	Fons Jacobs	Nico Ettema	Pieter van Breugel
Vogels		Johan Klaazen	Theo Jacobs	Vogelwacht Uden e.o.	Vogel-wacht Uden e.o.
Natuurfoto's		Patricia van Orsouw	Peter Kriele	nvt	Rini Kerstens
Amfibieën					Matty Meij
Landschapsbeheer		Frank van Dorst	Jan Dortmans en Joost Willems		Fer Kalis
Natuur, dagopvang en verzorgingstehuizen		Anneke de Bres			Maria van den Oetelaar
Bestuur	Renske Visscher Ido de Haan	Geert Versteijlen Jose Vissenberg	Lambert van der Ven en Nico Anker	Berry Dufoornée Sonja Verstegen	?
Communicatie	Danielle Vink	Loes Derks	Mart Jenneskens Eric Kaelen	Gerda Vloet	Karin Koppen

Voor alle contactpersonen van IVN Brabant klik op volgende link

<https://www.IVN.nl/provincies/noord-Brabant/over-IVN-Brabant/#contact>

Maashorst

IVN afd. Oss, Bernheze en Uden zijn aangesloten bij de Stichting Natuurorganisaties de Maashorst en nauw betrokken bij de ontwikkelingen in de Maashorst. Ongeveer 50 Maashorstrangers ondersteunen de beheersorganisaties bij het beheer van de grote grazers: controle afrastering, gezondheid dieren, vraagbaak en toezicht recreanten, excursies.

6.4.2 Stichting landschapsbeheer Oss

Stichting Landschapsbeheer Oss (SLO) en IVN afd. Oss bundelen hun krachten maximaal. We streven in de gemeente Oss vergelijkbare doelen na op het gebied van natuur en landschap. Door bundeling van onze verschillende expertises kunnen we betere invulling geven aan onze missie.

IVN en SLO communiceren apart van elkaar met de gemeente Oss. Besloten is samen het overleg in te gaan met het oog voor de verschillende bestuurlijke posities.

Samen hebben we een kleine 500 leden. Echter de vergrijzing is punt van aandacht én kracht. De provincie stelt gelden beschikbaar voor werving van groen vrijwilligers. We gaan samen optrekken om leden/vrijwilligers te werven

Thema	Wie	Samenwerking met Landschapsbeheer Oss
Natuurbeleving Jeugd Volwassenen	Frans van Welie Thea Nijenhuis Tonnie van Hooff en/of Henk Smouter	We zullen de landschapsacademie en excursies organiseren voor leden van IVN en SLO over interessante onderwerpen op gebied van natuur, landschap, beheer e.d. Natuurwandelingen door SLO-terreinen wordt samen voorbereid. SLO loopt zo mogelijk mee.
Beheer terreinen	Tonnie van Hooff /Henk Smouter Bas van der Kar Frank van Dorst	Zie 1.3.2 Op verzoek van IVN zal Landschapsbeheer werkzaamheden verrichten in Tiny Forest.
Communicatie	Loes Derks ?	Zie 6.2

De Nieuwsbrief van Landschapsbeheer Oss wordt digitaal verspreid onder de leden van IVN. Via de Nieuwsbrief worden zij op de hoogte gehouden van het wel en wee van Landschapsbeheer Oss, lopende en toekomstige projecten en voor natuur en landschap relevante informatie.

6.4.3 Samenwerking met NME

‘Natuurcentrum en stadsboerderij De Elzenhoek’ is de thuisbasis van IVN Oss. Wij houden daar, in de vergaderruimte, onze bestuurs- en werkgroep vergaderingen. We organiseren er bijeenkomsten zoals lezingen, onze nieuwjaarsborrel, ledenvergadering, etc. Bovendien ligt ons materiaal er opgeslagen. Daarvoor hebben we de beschikking over kastruimte in het zogenaamde koetshuis en een deel van de zolder.

Hoewel een eigen onderkomen aantrekkelijk lijkt, zijn wij zeer tevreden met deze accommodatie en de organisatie er omheen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan schoonmaak, consumpties, etc. Er zijn duidelijke onderlinge afspraken gemaakt over het gebruik van de ruimte. Als de actualiteit zich voor doet, vinden we elkaar vlot om genoemde afspraken op te frissen of aan te passen. Als er dan toch nog iets te wensen valt, denken we aan ruimere opslagmogelijkheden van onze spullen.

Inhoudelijk is er vooral contact met het NME als het gaat over jeugd natuureducatie. We maken regelmatig gebruik van hun educatief materiaal. Bij slecht weer tijdens het draaien van ons project 'Oerwoud in Oss...?' kunnen we gebruik maken van hun accommodatie (stookhut). De gehele organisatie rondom aanmelding door scholen en de bijhorende financiën van onze wandelingen wordt verzorgd door het NME. Regelmatig worden onze projecten technisch verzorgd via het NME door de gemeente.

Sinds 2023 organiseert werkgroep jeugdnatuurguiden regelmatig een (seizoenen) kinderactiviteit op de stadsboerderij. Na een schoorvoetende opstart draait dit nu naar behoren, mede omdat het NME de PR hiervoor verzorgt. Het is ons streven om in de nabije toekomst zo mogelijk de frequentie wat te verhogen.

Een aantal IVN leden ondersteunen op persoonlijke titel activiteiten van het NME. Dit gebeurt met name als begeleider bij de lessen in het leslokaal en de boomfeestdag.